

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
PREDSJEDNIŠTVA BIH
ZA 2009. GODINU

Broj: 01-02-08-16-1-847/10

Sarajevo, svibanj 2010. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod	5
2. Postupanje po ranijim preporukama	5
3. Sustav internih kontrola	6
4. Proračun	7
5. Izvršenje proračuna - tekući izdaci	7
6. Uredi časnika za vezu pred Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu	8
7. Informacijski sustav	8
III. KORESPONDENCIJA	9

Privitak:

Tablica 1. Analiza odobrenog i izvršenog proračuna za 2009. godinu

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Predsjedništva Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Predsjedništvo) i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31.12. 2009. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Predsjedništva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH broj: 01-st4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvata: uspostavljanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usuglašenost poslovanja Predsjedništva sa važećom zakonskom regulativom.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik BiH, broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze te da je poslovanje sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o usuglašenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka temelji se na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitost internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Predsjedništva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Finansijsko poslovanje Predsjedništva u tijeku 2009. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na sljedeće:

- Kao što je navedeno u točki 5. Izvješća, uočene su slabosti sustava internih kontrola kada su u pitanju isplate sredstava na pojedinim proračunskim pozicijama.
- Kao što je navedeno u točki 6. Izvješća, uočeni su nedostaci u pogledu funkcionalnosti IT sustava.

Sarajevo, 18.05.2010. godine

Zamjenica glavnog revizora

Božana Trninić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Predsjedništvo u okviru svojih ovlaštenja radi sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, Općem okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini i njegovim aneksima i zakonima Bosne i Hercegovine. Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Predsjedništvo je između ostalog nadležno za:

- vođenje vanjske politike BiH,
- imenovanje veleposlanika i drugih međunarodnih predstavnika BiH,
- zastupanje BiH u međunarodnim organizacijama i institucijama,
- vođenje pregovora o sklapanju međunarodnih ugovora BiH,
- izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine BiH,
- obavljanje i drugih funkcija potrebnih za izvršavanje njegovih dužnosti.

Poslovi Predsjedništva obavljaju se u Tajništvu Predsjedništva i tri ureda članova Predsjedništva. Predsjedništvom rukovode članovi Predsjedništva (tri člana iz reda tri konstitutivna naroda). Prema Poslovniku o radu Predsjedništva, Tajništvo je osnovano da osigura stručnu, administrativnu i tehničku podršku članovima Predsjedništva tijekom obavljanja njihovih kolektivnih i individualnih dužnosti. Glavni tajnik je nadležan za rukovođenje Tajništvom i za svoj rad odgovara članovima Predsjedništva. Šef ureda zadužen je za upravljanje uredom i za svoj rad odgovara članu Predsjedništva. U okviru proračuna Predsjedništva su planirana sredstva za rad tri ureda časnika za vezu u Hagu, za koje Tajništvo Predsjedništva obavlja dio finansijskih poslova (evidentiranje kroz sustav ISFU i prijenos sredstava na račun domicilne banke u Hagu preko Ministarstva financija i trezora BiH).

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je reviziju poslovanja Predsjedništva za 2008. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću i Predsjedništvu je sugerirano da ih razmotri te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljem poslovanju.

Predsjedništvo je u propisanom roku od 60 dana, sukladno odredbama članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, dostavilo Odgovor o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u Izvješću o reviziji za 2008. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2008. godinu, Pismu rukovodstvu za 2009. godinu, kao i uvidom u realizirane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja uočenih nepravilnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke:

- Usvojen je detaljan plan nabava kojim su predviđene sve nabave kako kapitalne tako i tekuće, sa procijenjenim vrijednostima i vrstama postupaka;

- Donesen je Naputak o nadležnostima u postupku provođenja javnih nabava kojim su definirana zaduženja i ovlasti u procesu javnih nabava;
- Donesena je Odluka Predsjedništva o stavljanju van snage Odluke glavnog tajnika o odobrenju za stalno korištenje službenih automobila i obustavi naknada za prijevoz na posao i sa posla u Tajništvu Predsjedništva i uredima članova Predsjedništva;
- Sukladno dokumentu *Analiza primjene Pravilnika o upotrebi službenih vozila i stanja voznog parka u Predsjedništvu BiH*, a u cilju obnove voznog parka Predsjedništva, izvršena je prodaja starih vozila putem licitacije.

Realizacija preporuka u tijeku:

- Aktivnosti na donošenju novih i dogradnji postojećih internih akata (npr. Pravilnika o unutaršnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnika o uporabi službenih vozila, kao i aktivnosti na implementaciji Pravilnika o internoj kontroli i reviziji;
- Aktivnosti na unapređenju sustava internih kontrola kod praćenja i evidentiranja putnih troškova te pravdanja putnih naloga (npr. nalozi se uredno popunjavaju, popunjene putne naloge za vozila odobravaju odgovorne osobe);
- Poduzimaju se određene aktivnosti na unapređenju sustava javnih nabava iako još uvijek postoje određene slabosti ovog sustava;
- Aktivnosti na unapređenju evidentiranja i arhiviranja financijske dokumentacije sva tri Ureda časnika za vezu.

Nerealizirane preporuke:

- Stanje informacijskog sustava u Predsjedništvu nije promijenjeno u odnosu na prethodne godine.

3. Sustav internih kontrola¹

Sustav internih kontrola koji definira pitanje raspolaganja i evidentiranja imovine, kreiranje jasnih i preciznih pravila i procedura potrošnje za značajnije troškove, procedure izvješćivanja itd., po mišljenju revizije nije u cijelosti kreiran sukladno COSO modelu i Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH. Ovdje prije svega mislimo na plan rada Tajništva Predsjedništva (nije usvojen za 2009. godinu) te sporost u donošenju novog ili izmjeni važećeg Pravilnika o unutaršnjem ustrojstvu. Obzirom da Pravilnik o unutaršnjem ustrojstvu predstavlja važnu komponentu internih kontrola odnosno kontrolnog okruženja, smatramo da bi donošenje novog pravilnika trebalo okončati u što skorije vrijeme.

Revizija je uočila da je, u pogledu financijskog poslovanja odnosno korištenja proračunskih sredstava, ostvaren određeni napredak u odnosu na prethodno razdoblje, međutim ponovo su utvrđene određene slabosti u provođenju procedura javnih nabava te u nedovoljno učinkovitom nadzoru nad praćenjem izvršenja proračuna pojedinih kategorija troškova (npr. troškova telefona).

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali uposleni sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja u pogledu postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1) uspješnost poslovanja, 2) pouzdanost financijskih izvješća i 3) usklađenost sa primjenjivim zakonima i propisima.

Preporučamo dodatno jačanje sustava internih kontrola sukladno "COSO" modelu i Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH, a sve u cilju racionalnog raspolaganja javnim sredstvima.

4. Proračun

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2009. godinu, Predsjedništvu su odobrena proračunska sredstva u iznosu 9.390.000 KM. Proračun Predsjedništva je, na temelju Mjera uštede u proračunu institucija Bosne i Hercegovine, umanjen na poziciji tekućih izdataka za 396.295 KM tako da je Predsjedništvu konačno odobren proračun u ukupnom iznosu 8.993.705 KM.

Proračun Predsjedništva je izvršen u iznosu 7.817.128 KM ili 87% odobrenog proračuna. Predsjedništvo je tijekom 2009. godine izvršilo jednu promjenu strukture rashoda u ukupnom iznosu 267.722 KM koju je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH, a uzrokovana je nedostatkom sredstava za pojedine proračunske pozicije (putni troškovi, izdaci telefonskih i poštanskih usluga, izdaci za tekuće održavanje, i ugovorene i druge posebne usluge). Analizom izvršenja proračuna ustanovili smo da su postojala odstupanja odobrenog i izvršenog proračuna te da je proračun Predsjedništva ostvaren za 1.176.577 KM manje od odobrenog. Procent realizacije proračuna na stavci kapitalni izdaci iznosi 92% dok je procent realizacije na stavci tekući izdaci 87%. Izvršenje proračuna po vrsti rashoda prikazano je u Tablici 1 - Analiza odobrenog i izvršenog proračuna za 2009. godinu u privitku Izvješća.

Preporuka: Sugeriramo nastavak aktivnosti na unapređenju ovog procesa, obzirom da realno i optimalno planiranje osigurava optimalan proračun za učinkovito upravljanje i ostvarivanje svih zadataka koji proizlaze iz zakonom definiranih nadležnosti Predsjedništva.

5. Izvršenje proračuna – tekući izdaci

Neto plaće i naknade: Pojedininim uposlenima u Predsjedništvu isplaćena je naknada plaće po više osnova (prekovremeni rad, rad u neradne dane, rad nedjeljom i u vrijeme državnih praznika), što nije sukladno članku 6. stavak (1) Odluke (VM br. 234/08).

Preporučamo Predsjedništvu da izvrši analizu isplaćenih novčanih naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane i rad nedjeljom i u dane državnih praznika tijekom 2009. godine sukladno navedenoj Odluci. Nadalje, mišljenja smo da bi zahtjeve za naknadu prekovremenog rada, rada u neradne dane i rada nedjeljom i u dane državnih praznika, trebalo dopunjavati detaljnim izvješćima o obavljenom poslu (priroda obavljenog posla, razlog prekovremenog rada, i sl.).

Troškovi mobilnih telefona: Iako su troškovi mobilnih telefona smanjeni u odnosu na ranije razdoblje, još uvijek veliki broj uposlenih ima pravo na naknadu troškova. Utvrđeno je da se u pojedinim slučajevima troškovi pravdaju računima za nabavu prepaid kartica što po našem mišljenju otežava učinkovitu kontrolu. *Predsjedništvo treba preispitati postojeće odluke za naknadu troškova mobilnih telefona i utvrditi stvarnu potrebu naknade ovih troškova, uzimajući u obzir vrstu posla.*

Putni troškovi: Tijekom 2009. godine u pojedinim slučajevima korištene su usluge avionskog prijevoza na temelju zaključivanja ugovora sa Vazduhoplovnim servisom Republike Srpske za potrebe prijevoza u zemlji i inozemstvu prilikom odlaska u radne posjete. Ukupno ostvareni troškovi po ovom osnovu iznosili su oko 51.500 KM i isti su obuhvaćali troškove dnevnica za pilota i kopilota, troškove aerodromskih taksi i troškove goriva. Za korištenje navedenih usluga prijevoza dano nam je obrazloženje da se radi o angažiranju aviona na nekomercijalnoj osnovi pod izuzetno povoljnim uvjetima (kalkulacija troška cijene koštanja ovakvog iznajmljivanja aviona nam nije predočena).

Nabava materijala: Izvršenje troškova za ostali administrativni materijal (uredski materijal, toneri i ketridži) na dan 31.12.2009. iznosi 78.207 KM. Predsjedništvo je krajem 2008. godine dostavilo Službi za zajedničke poslove institucija BiH plan nabava sa procijenjenim količinama za nabavu uredskog materijala, tonera i ketridža. Do zaključenja ugovora između Službe za zajedničke poslove institucija BiH i izabranih dobavljača za tonere i ketridže (ugovor potpisan u rujnu 2009. godine) i uredski materijal (ugovor potpisan u prosincu 2009. godine), Predsjedništvo je vršilo nabave spomenute robe od dobavljača izabranih u lipnju 2008. godine.

Preporuka: *Sugeriramo Predsjedništvu da u slučajevima iznajmljivanja aviona za potrebe Predsjedništva provede odgovarajuću proceduru i sačini kalkulaciju troška koja će potvrditi opravdanost istih.*

6. Uredi časnika za vezu pred Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu

U Izvješću o reviziji za 2008. godinu dana je preporuka da se usvoje jasna pravila koja će definirati odgovornosti oko evidentiranja, praćenja i arhiviranja dokumentacije ureda časnika za vezu pred Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Predsjedništvo je 17.09.2009. godine usvojilo Pravilnik o evidentiranju, praćenju, dostavljanju i arhiviranju financijske dokumentacije ureda časnika za vezu pred Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju. Pravilnikom su definirane odgovornosti vezane za prijem i arhiviranje financijske dokumentacije te kontrola knjiženja, koja se putem ADI TEMPLATE-a evidentiraju u Glavnu knjigu Trezora. Obzirom da se financijska dokumentacija ureda časnika dostavlja tromjesečno, utvrđeno je da je izvršena primopredaja i arhiviranje dokumentacije za zadnje tromjesečje, međutim nismo se mogli uvjeriti da je izvršena kontrola knjiženja sukladno navedenom Pravilniku.

Preporuka: *Predsjedništvo bi trebalo unaprijediti postojeći sustav internih kontrola u dijelu kontrole knjiženja koja se evidentiraju putem AD TEMPLATE-a sukladno Pravilniku, kako bi se spriječili mogući propusti i nepravilnosti.*

7. Informacijski sustav

Stanje informacijskog sustava u Predsjedništvu nije promijenjeno u odnosu na prethodne godine, tako da sustav nije unaprijeđen niti je prilagođen učinkovitom poslovanju. Od preporuka koje su dane u ranijim izvješćima usvojen je Program informatizacije za razdoblje od tri godine. Više puta dane preporuke koje se odnose na implementaciju lokalne kompjutorske mreže, mrežnih servisa, sigurnost sustava, uporabu softvera, podsustav za kreiranje rezervnih kopija, kreiranje internih planova i procedura i dalje nisu realizirane.

Sredstva za projekte *Jačanje kapaciteta Predsjedništva BiH* su odobrena od strane Evropske komisije i trenutno se provode aktivnosti za realizaciju četiri projektna zadatka. U cilju neophodnog poboljšanja stepena informatizacije poslovnih procesa, revizija daje sljedeće preporuke:

Preporuka: Potrebno je realizirati preporuke dane u ranijim izvješćima, a posebno preporuke koje se odnose na realizaciju projekta kompjutorske mreže i mrežnih servisa. Implementirati projekte za 'Jačanje kapaciteta Predsjedništva BiH' te tako uspostaviti funkcionalnost mrežnih servisa, intranet aplikacije i poslovnog informacijskog sustava.

III. KORESPONDENCIJA

Predsjedništvu je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2009. godinu radi dostavljanja komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Predsjedništvo je dostavilo komentare na nalaze navedene u Nacrtu izvješća o reviziji, kojim se u potpunosti prihvataju dane preporuke.

Temeljem toga ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Revizijski tim:

Munevera Baftić, viši revizor

Nataša Avdalović, revizor

Slaviša Vuković, IT revizor

Davorka Lučić, pomoćni revizor

Analiza odobrenog i izvršenog proračuna za 2009. godinu

Tablica 1.

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun po zakonu	Korekcije-mjere uštede po zahtj. MMF-a	Restrukt. proračuna	Ukupno proračun (3+4+5)	Izvršenje proračuna	Razlika (6-7)	% (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	8.830.000	-396.295	134.172	8.567.877	7.425.843	1.142.034	87
1.	Plaće uposlenih	4.091.000	-132.315	0	3.958.685	3.329.433	629.252	84
2.	Naknade troškova uposlenih	901.000	-72.080	0	828.920	748.836	80.084	90
3.	Putni troškovi	927.000	-46.350	40.850	921.500	714.399	207.101	78
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	322.000	-16.100	61.100	367.000	337.459	29.541	92
5.	Izdaci za energiju i kom. Usluge	186.000	-9.300	0	176.700	161.098	15.602	91
6.	Nabava materijala	171.000	-8.550	0	162.450	143.272	19.178	88
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	297.000	-14.850	-51.150	231.000	218.025	12.975	94
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	422.000	-21.100	-82.400	318.500	317.280	1.220	100
9.	Izdaci za tekuće održavanje	382.000	-19.100	42.100	405.000	402.159	2.841	99
10.	Izdaci za osiguranje	99.000	-4.950	0	94.050	77.086	16.964	82
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	1.032.000	-51.600	123.672	1.104.072	976.795	127.277	88
II.	Kapitalni izdaci	560.000	0	-134.172	425.828	391.285	34.543	92
1.	Nabava zemljišta	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabava građevina	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabava opreme	560.000	0	-134.172	425.828	391.285	34.543	92
4.	Nabava ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	0	0	0
III.	Ukupan proračun	9.390.000	-396.295	0	8.993.705	7.817.128	1.176.577	87
IV.	Donacije	0	0	0	0	0	0	0
V.	Ukupan proračun sa donacijama	9.390.000²	-396.295	0	8.993.705	7.817.128	1.176.577	87
	Broj uposlenih	93			93	92	1	98

² U ukupnom odobrenom i izvršenom proračunu uključeni su sljedeći programi: Ured broj 1 časnika za vezu pred ICTY, Ured broj 2 časnika za vezu pred ICTY i Ured broj 3 časnika za vezu pred ICTY.